

การกำหนดเลขที่หนังสือออก

รหัสตัวพยัญชนะ และเลขประจำของเจ้าของเรื่องตามระเบียบ

ข้อ ๑๑.๑ เลขประจำของเจ้าของเรื่องตามระเบียบ “หนังสือภายนอก”

ข้อ ๑๒.๒ เลขประจำของเจ้าของเรื่องตามระเบียบ “หนังสือภายใน”

ข้อ ๑๔.๑ เลขประจำของเจ้าของเรื่องตามระเบียบ “หนังสือประทับตรา”

๑. รหัสตัวพยัญชนะสองตัว

ใช้แทนชื่อกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี
กระทรวง ทบวง หรือจังหวัด

การกำหนดรหัสตัวพยัญชนะนอกจากที่กำหนดไว้นี้ “ปลัดสำนัก
นายกรัฐมนตรี” ซึ่งเป็นผู้รักษาการตามระเบียบ “เป็นผู้กำหนดรหัสตัวพยัญชนะ”
รหัสตัวพยัญชนะสำหรับจังหวัด ให้กำหนดโดยหารือกระทรวงมหาดไทย
“เพื่อมิให้การกำหนดอักษรสองตัวนี้ซ้ำกัน”

๑.๑ รหัสตัวพยัญชนะ ประจำกระทรวงประจำกระทรวง ทบวงหรือส่วนราชการ
ที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง กำหนดไว้ดังนี้

สำนักนายกรัฐมนตรี	นร
กระทรวงกลาโหม	กท
กระทรวงการคลัง	กค
กระทรวงการต่างประเทศ	กต
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	พม
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กก
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กษ
กระทรวงคมนาคม	คค
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ทส
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ทก

กระทรวงพลังงาน	พณ
กระทรวงพาณิชย์	พณ
กระทรวงมหาดไทย	มท
กระทรวงยุติธรรม	ยธ
กระทรวงแรงงาน	รง
กระทรวงวัฒนธรรม	วธ
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วท
กระทรวงศึกษาธิการ	ศธ
กระทรวงสาธารณสุข	สธ
กระทรวงอุตสาหกรรม	อก
ทบวงมหาวิทยาลัย	ทม
สำนักพระราชวัง	พว
สำนักราชเลขาธิการ	รล
สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน	ตผ
สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	สผ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	สว

๑.๒ รหัสตัวพยัญชนะประจำจังหวัด และกรุงเทพมหานคร กำหนดไว้ดังนี้

กระบี่	กบ	บึงกาฬ	บก	ลำปาง	ลป
กรุงเทพมหานคร	กท	บุรีรัมย์	บร	ลำพูน	ลพ
กาญจนบุรี	กจ	ปทุมธานี	пт	เลย	ลย
กาฬสินธุ์	กส	ประจวบคีรีขันธ์	ปข	ศรีสะเกษ	ศก
กำแพงเพชร	กพ	ปราจีนบุรี	ปจ	สกลนคร	สน
ขอนแก่น	ขก	ปัตตานี	ปน	สงขลา	สข
จันทบุรี	จบ	พะเยา	พย	สตูล	สด
ฉะเชิงเทรา	ฉช	พระนครศรีอยุธยา	อย	สมุทรปราการ	สป
ชลบุรี	ชบ	พังงา	พง	สมุทรสงคราม	สส

ชัยนาท	ชน	พัทลุง	พท	สมุทรสาคร	สด
ชัยภูมิ	ชย	พิจิตร	พจ	สระแก้ว	สก
ชุมพร	ชพ	พิษณุโลก	พล	สระบุรี	สบ
เชียงใหม่	ชม	เพชรบูรณ์	พช	สิงห์บุรี	สห
ตรัง	ตง	แพร่	พร	สุพรรณบุรี	สป
ตราด	ตร	ภูเก็ต	ภก	สุราษฎร์ธานี	สฎ
ตาก	ตก	มหาสารคาม	มค	สุรินทร์	สร
นครนายก	นย	มุกดาหาร	มท	หนองคาย	นค
นครปฐม	นฐ	แม่ฮ่องสอน	มส	หนองบัวลำภู	นภ
นครพนม	นพ	ยโสธร	ยส	อ่างทอง	อท
นครราชสีมา	นม	ยะลา	ยล	อำนาจเจริญ	อจ
นครศรีธรรมราช	นศ	ร้อยเอ็ด	รช	อุดรธานี	อช
นครสวรรค์	นว	ระนอง	รช	อุตรดิตถ์	อต
นนทบุรี	นบ	ระยอง	รย	อุทัยธานี	อน
นราธิวาส	นธ	ราชบุรี	รบ	อุบลราชธานี	อบ
น่าน	นน	ลพบุรี	ลป		

๒. เลขประจำเจ้าของเรื่อง ประกอบด้วยตัวเลขสี่ตัว ให้กำหนดดังนี้

สำหรับราชการบริหารส่วนกลาง

๑. ตัวเลขสองตัวแรก สำหรับกระทรวง หรือทบวง หมายถึงส่วนราชการระดับกรม โดยเริ่มจากตัวเลข “๐๑” เรียงไปตามลำดับส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม หากมีการเปลี่ยนแปลงโดยยุบส่วนราชการใดให้ปล่อยตัวเลขนั้นว่างไว้ หากมีการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่ให้ใช้เรียงลำดับถัดไป

ในกรณีกระทรวง หรือทบวงใดมีกรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม ตั้งแต่ ๑๐๐ ส่วนราชการขึ้นไป ให้ใช้เลขได้สามตัวโดยเริ่มจาก ๐๐๑ เรียงไปตามลำดับ

สำหรับส่วนราชการที่ไม่ได้สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง
ให้ใช้ตัวเลข ๐๐

๒. **ตัวเลขสองตัวหลัง** หมายถึง สำนัก กอง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบ
กอง โดย เริ่มจากตัวเลข ๐๑ เรียงไปตามลำดับส่วนราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยการแบ่งส่วน
ราชการ หากมีการเปลี่ยนแปลงหรือยุบส่วนราชการใด ให้ปล่อยตัวเลขนั้นว่าง หากมีการจัดตั้ง
ส่วนราชการขึ้นใหม่ให้ใช้เรียงลำดับถัดไป

ในกรณีที่มีสำนัก กอง ส่วนราชการที่มีฐานะเทียบกอง หรือหน่วยงานระดับกอง
ตั้งแต่ ๑๐๐ ส่วนราชการขึ้นไป ให้ใช้เลขได้สามตัวโดยเริ่มจาก ๐๐๑ เรียงไปตามลำดับ

ถ้ามีกองหรือหน่วยงานระดับกองที่ได้จัดตั้งโดยกฎหมายว่าด้วย
การแบ่งส่วนราชการ ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมเป็นผู้กำหนดตัวเลขสองตัวหลัง โดยใช้
ตัวเลขในลำดับต่อจากกองหรือหน่วยงานระดับกอง ตามกฎหมายว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการ

ตัวอย่างเลขที่หนังสือออกของราชการส่วนกลาง “กระทรวงเกษตรและสหกรณ์”

สำนักงานรัฐมนตรี	กษ ๐๑
สำนักงานปลัดกระทรวง	กษ ๐๒
กรมชลประทาน	กษ ๐๓

สำหรับราชการบริหารส่วนภูมิภาค

๑. **ตัวเลขสองตัวแรก** หมายถึง อำเภอหรือกิ่งอำเภอ โดยเริ่มจากตัวเลข ๐๑
ซึ่งโดยปกติให้ใช้สำหรับอำเภอเมืองเรียงไปตามลำดับตามที่ “กระทรวงมหาดไทย” กำหนด
ส่วนหน่วยงานในราชการส่วนภูมิภาคที่ขึ้นอยู่กับจังหวัดโดยตรง ตัวเลขสองตัว
แรกให้ใช้ตัวเลข ๐๐

๒. **ตัวเลขสองตัวหลัง** หมายถึง หน่วยงานในราชการส่วนภูมิภาคที่สังกัด
จังหวัดหรืออำเภอ โดยกำหนด

สำนักนายกรัฐมนตรี		กระทรวงมหาดไทย	
กรมประชาสัมพันธ์	๐๑	สำนักงานจังหวัด	๑๗
กระทรวงกลาโหม		ปกครอง	๑๘
สันติ	๐๒	พัฒนาชุมชน	๑๙
กระทรวงการคลัง		ที่ดิน	๒๐
คลัง	๐๓	ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๒๑
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		โยธาธิการและผังเมือง	๒๒
ท่องเที่ยวและกีฬา	๐๔	ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	๒๓
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์		กระทรวงยุติธรรม	
พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	๐๕	คุมประพฤติ	๒๔
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์		เรือนจำ	๒๕
เกษตรและสหกรณ์	๐๖	บังคับคดี	๒๖
ประมง	๐๗	กระทรวงแรงงาน	
ปศุสัตว์	๐๘	แรงงาน	๒๗
เกษตร	๐๙	จัดหางาน	๒๘
สหกรณ์	๑๐	สวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	๒๙
ปฏิรูปที่ดิน	๑๑	ประกันสังคม	๓๐
กระทรวงคมนาคม		กระทรวงวัฒนธรรม	
ขนส่ง	๑๒	วัฒนธรรม	๓๑
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		กระทรวงสาธารณสุข	
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑๓	สาธารณสุข	๓๒
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร		กระทรวงอุตสาหกรรม	
สถิติ	๑๔	อุตสาหกรรม	๓๓
กระทรวงพลังงาน		สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	
พลังงาน	๑๕	พระพุทธศาสนา	๓๔
กระทรวงพาณิชย์			
พาณิชย์	๑๖		

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงอำเภอ กิ่งอำเภอ แผนกงานต่าง ๆ ของจังหวัดหรือหน่วยงานในภูมิภาคที่ขึ้นกับจังหวัดโดยตรง โดยยุบหน่วยงานใดให้ปล่อยตัวเลขนั้นว่าง ห้ามการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ให้ใช้เรียงลำดับถัดไป

ตัวอย่างเลขที่หนังสือออกของราชการส่วนภูมิภาคของ “กระทรวงเกษตรและสหกรณ์”

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม	นฐ ๐๐๐๖
สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี	ปท ๐๐๐๗
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดร้อยเอ็ด	รธ ๐๐๐๘
สำนักงานเกษตรจังหวัดเลย	ลย ๐๐๐๙
สำนักงานสหกรณ์จังหวัดชลบุรี	ชบ ๐๐๑๑
สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ต	ภก ๐๐๑๒

★ ให้มีการปรับปรุงเลขประจำเจ้าของเรื่องให้เป็นไปตามลำดับ ตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และกฎหมายว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการทุก ๆ ๕ ปี โดยถือเอาปีพุทธศักราชที่ลงท้ายด้วยเลข ๕ และเลข ๐ เป็นหลัก

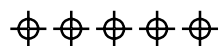
★ ในกรณีที่กระทรวง ทบวง ส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง หรือจังหวัด ประสงค์จะให้รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นใด ที่มีได้เป็นส่วนราชการซึ่งอยู่ในสังกัดใช้รหัสตัวพยัญชนะของกระทรวง ทบวง ส่วนราชการ ที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง หรือจังหวัด แล้วแต่กรณีให้ใช้ตัวเลขสองตัวแรกเริ่มจาก ๕๑ เรียงไปตามลำดับ

หากกระทรวง หรือทบวงมีส่วนราชการระดับกรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรมตั้งแต่ ๑๐๐ ส่วนราชการขึ้นไป การกำหนดเลขประจำของรัฐวิสาหกิจหรือ หน่วยงานอื่นที่ มิได้เป็นส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้เลขสามตัว โดยเริ่มจาก ๕๑๐ เรียงไปตามลำดับ

☆ เลขประจำของเจ้าของเรื่องซึ่งส่วนราชการใดกำหนดขึ้นเพิ่มเติม จากที่กำหนดไว้ ให้แจ้งให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบด้วย

☆ การกำหนดเลขที่หนังสือออกของคณะกรรมการ ให้ลงรหัสพยัญชนะ และเลขประจำของเจ้าของเรื่อง ในกรณีที่คณะกรรมการประสงค์จะกำหนดรหัสตัวพ ยัญชนะ เพิ่มขึ้น ให้กำหนดได้ไม่เกินสี่ตัว โดยให้อยู่ในวงเล็บต่อจากรหัสตัวพยัญชนะของเจ้าของเรื่อง และรหัสพยัญชนะดังกล่าวจะต้องไม่ซ้ำกับรหัสพยัญชนะที่กำหนดไว้ในภาคผนวก แล้วต่อด้วย เลขประจำของเจ้าของเรื่อง

☆ สำหรับส่วนราชการต่ำกว่าระดับกรม หรือจังหวัด หากจำเป็น ต้อง ออกหนังสือราชการเอง หรือเพื่อประโยชน์แก่แก่การปฏิบัติงานสารบรรณ ให้ส่วนราชการ ระดับกรมเจ้าสังกัดหรือจังหวัดกำหนดเลขรหัสให้ ไม่เกินสามตำแหน่ง โดยให้ใส่จุดหลังเลข ประจำของเจ้าของเรื่อง แล้วต่อด้วยเลขรหัสที่กำหนดขึ้น

อ้างอิง

๑. ภาคผนวก ๑ การกำหนดเลขที่หนังสือออก ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย งานสารบรรณ พ.ศ.๒๕๒๖
๒. หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๖/ว ๕๖๐๑ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ เรื่อง การปรับปรุงภาคผนวก ๑ ทำยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย งานสารบรรณ พ.ศ.๒๕๒๖

รหัสพยานุชณะและรหัสเลขที่หนังสือ ประจำหน่วยงาน "ระดับ กรม รัฐวิสาหกิจ

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	รหัสพยานุชณะ/เลขที่ สองตัวหน้า
๑	สำนักงานรัฐมนตรี	กษ ๐๑
๒	สำนักงานปลัดกระทรวง	กษ ๐๒
๓	กรมชลประทาน	กษ ๐๓
๔	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	กษ ๐๔
๕	กรมประมง	กษ ๐๕
๖	กรมปศุสัตว์	กษ ๐๖
๗	กรมพัฒนาที่ดิน	กษ ๐๘
๘	กรมวิชาการเกษตร	กษ ๐๙
๙	กรมส่งเสริมการเกษตร	กษ ๑๐
๑๐	กรมส่งเสริมสหกรณ์	กษ ๑๑
๑๑	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	กษ ๑๒
๑๒	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	กษ ๑๓
๑๓	สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ	กษ ๒๓
๑๔	กรมการข้าว	กษ ๒๖
๑๕	กรมหม่อนไหม	กษ ๒๗
๑๖	กรมฝนหลวงและการบินเกษตร	กษ ๒๘

รัฐวิสาหกิจ

๑	องค์การสะพานปลา	กษ ๑๗
๒	องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย	กษ ๑๙
๓	องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร	กษ ๒๒
๔	การยางแห่งประเทศไทย	กษ ๒๙